

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng – både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner behandles og debatteres.

Skriv til Arkæologisk Forum:

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Kontakt redaktionen, og få råd og vink om indhold, læsere, formaliteter, deadlines m.v.

Fagfællebedømmelse:

Generelt bliver tekster i Arkæologisk Forum fagfællebedømt. Fagfællebedømte artikler er markeret med en stjerne (*) ved forfatternavnet.

Kontakt:

redaktion@archaeology.dk
www.archaeology.dk

© Forfatterne og Arkæologisk Forum.

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen.

Redaktion:

Anna Beck (ansv. redaktør)
Jette Rostock
Mette Palm
Ole Thirup Kastholm
Signe Lützau Pedersen
Susanne Klausholm Dolleris
Kamilla Majland

Udgiver:

Foreningen af Fagarkæologer – FaF

Forsidebillede:

Skibsvrag fra Køge. Ortomosaik af 2196 drone-fotos. © Museum Sydøstdanmark

Tryk og oplag:

Holbæk Museum trykker 250 stk.

Arkæologisk Forum udkommer:

maj og november

Abonnement og løssalg private:

175,- kr. årligt (2 numre)
87,50 kr. pr. nummer

ISSN 1399-5545

Foreningen af
Fagarkæologer
faf@archaeology.dk
www.archaeology.dk

Grønnere udgravninger?

I starten af oktober mødtes borgmestere fra hele verden til C40 klimatopmøde i København, hvilket var det foreløbigt sidste i en lang række topmøder i år, hvor klimaet har spillet en central rolle. Så det er svært at komme uden om: klimaet er noget vi taler om, og noget som vi i stigende grad skal passe på.

Fokus på klimaet har bragt øget fokus på emner som CO2-regnskaber, bæredygtig energi, forbrug, mikroplast i naturen og genbrug. Selvom arkæologi kun er en lille spiller på den bane, så er det måske på tide at spørge os selv, hvor meget bidrager de arkæologiske udgravninger egentlig med til klimaregnskabet? Og kan de gøres grønnere? At tænke processen igennem er første skridt til forandring. Her vil vi blot slå ned på nogle enkelte oplagte punkter.

En af de største klimabelastninger på de arkæologiske udgravninger er brugen af dieseldrevne gravemaskiner. Selvom det kan være svært at se nogle alternativer, så er de første skridt til eldrevne gravemaskiner taget, og eldrevne minigravere er allerede på markedet. Så det er kun et spørgsmål om tid før afrømning, udgravning og tildækning kan ske med meget mindre CO2- og partikeludslip end tidligere. En sidegevinst ved de eldrevne maskiner er desuden, at de stort set er lydløse.

En anden faktor, der har indflydelse på klimaet er graveudstyr og ikke mindst forbruget af dette. Ethvert redskab, manillamærke, fundæske og søm kræver ressourcer for at blive produceret. Det betyder, at jo bedre man passer på sit graveudstyr og reparerer det, når det går i stykker, jo mere man minimerer forbruget af engangsudstyr og jo mere man sørger for at genbruge det, der kan genbruges, desto mindre trækker den enkelte udgravning på klodens knappe ressourcer.

Endelig ligger der også en væsentlig klimabelastning, når udgravningen er afsluttet, nemlig i den serverplads som lister, fotos, rapporter, korrespondance og andet datamateriale optager. En undersøgelse fra den engelske miljøorganisation Global Action Plan anslår, at computerservere står for 3 til 4 procent af verdens udledning af CO2. Der er næppe noget ønske om at gå tilbage til papirarkivet, så forbruget af serverplads er uundgåeligt. Man kan dog forsøge at minimere forbruget ved at rydde op i de digitale filer i den enkelte sag for eksempel rydde op i dokumentationsfotos, slette gamle versioner af rapporten og kun have sagen liggende ét sted i systemet.

Grønnere udgravninger er altså en mulighed. Med elektriske gravemaskiner, større opmærksomhed på forbrug og genbrug af udstyr og en grøn datapolitik, kan den klimabelastning, som den enkelte udgravning udgør reduceres betydeligt – så kan man måske også med bedre samvittighed forudsætte et vist CO2-forbrug til kagebagning.

Redaktionen